

Sinonimi: graševina (hr) LAŠKI RIZLING
Welschriesling
Riesling italieen (blanc)
(laški ≠ italijanski)

Poreklo in razširjenost: *P. occidentalis*, Francija,
- obrobje Panonske nižine (**SLO**, Avstrija,
Madžarska Nemčija, Bolgarija, Srbija, Romunija)

Rajonizacija: vse tri dežele,

Razprava: Primerjava pomena - razširjenosti
Laškega in Renskega rizlinga

Razpoznavne lastnosti: **list** svetlozelen, tridelen,
globoki, različno urezani listni sinusi, zobci ostri,
grozd: majhen valjast, - krilce, 60-120 gr
dolg tanek pecelj; zbit → gniloba, sukači....
jagoda majhna okrogla, izrazit popek, “zapečena”

Agrobiotične lastnosti: pozna sorta, mešana rez
Pridelek: masovnica!? Izrazite sortne lastnosti!
Odpornost proti boleznim: srednja?
Pozeba: dobra odpornost;

Renski rizling

Sinonimi: orig. Rheinriesling, Riesling,

Riesling renano, White Riesling

Poreklo in razširjenost: Porenje in povsod v zmerni klimi, kjer se le da! (Zakaj?)

Kralj vin....

Rajonizacija . mnogo ožje območje kot LR –

Razpoznavne lastnosti: list. mehurjast, temno zelen, široki, neenaki zobci; peceljni sinus ozek, prekrit,

grozd: majhen, valjast, zbit, 60-90 gr,

jagoda: okrogla, majhna, brez izraženega popka;

Agrobiotične značilnosti: precej bujna sorta - pozna sorta, “spodbiranje

- manj rodna sorta, vendar razlika med selekcijami - srednje odporna za bolezni, manj za gnilobo, sušenje pecljevine (Stiellähme) - vse bujne sorte! - zelo dobra odpornost na zimsko pozebo in spomladansko (pozno odganja)

Tehnologija pridelave: daljši šparoni, Lega: topli, prisojni položaji, malo boljša tla; Dosega visoke stopnje sladkorja, izredne arome, vendar ostaja severna sorta!

Pozna trgatev in predikatna vina!

Sauvignon

Sinonimi: # muškadni silvanec, sauvignon blanc

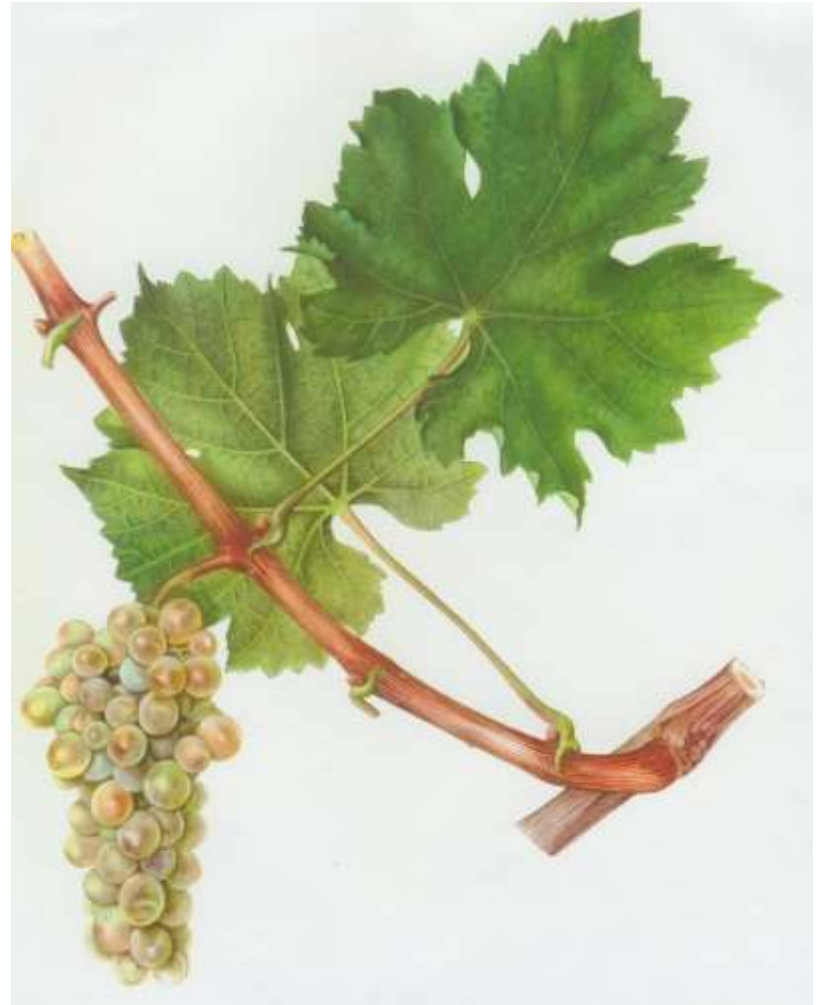
Poreklo in razširjenost: P. occidentalis, Francija vse vinogradniške dežele,

Rajonizacija: vsi naši vinorodni okoliši

Razpoznavne lastnosti: list srednje velik, 3-5 delen, topi zobci, temno zelen, pecelj dolg nekoliko rdečkast, - grozd: majhen (70-110 g), cilindričen, zbit rast bujna, grmičasta z veliko zalistniki

Agrobiotične lastnosti - srednje pozna sorta (pred LR in RR) - srednje rodna, razmerje z rastjo!

Zelo značilne sortne arome! (Glej Nemanič J.: Spoznajmo vino.....) Terroir!

BELI PINOT

Sinonimi: BELI BURGUNDEC

Zaščita geografskega porekla
BURGUNDIJA-Weisser Burgunder,
Pinot blanc, Bela klevna

(Kateri so podobni primeri napačne
uporabe imena?) Tokaj # Furlanski
Tokaj, Žametovka # Samtrot

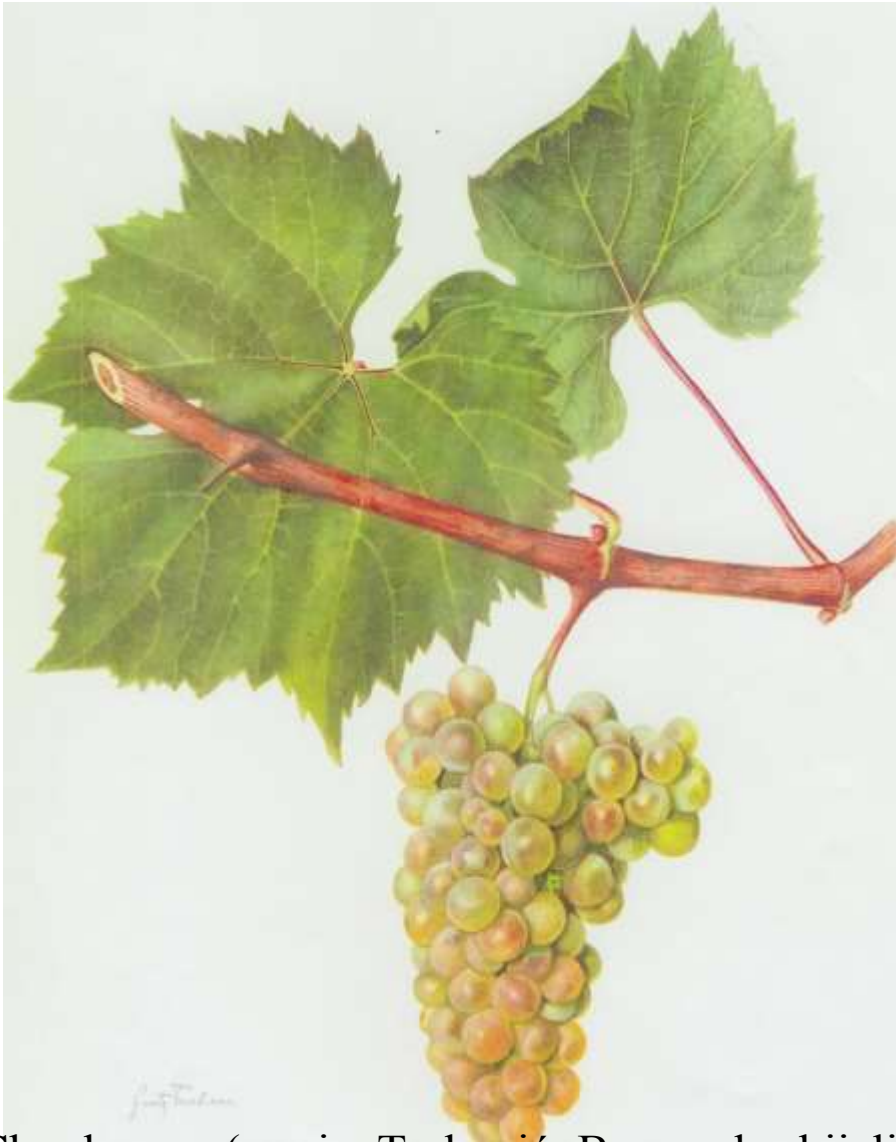
Značilen list – lahko še bolj zelen
in bolj mehurjast! V oblika peceljnega sinusa –
z obraslo žilo!

Grozd ponavadi cilindričen –
brez krilca!

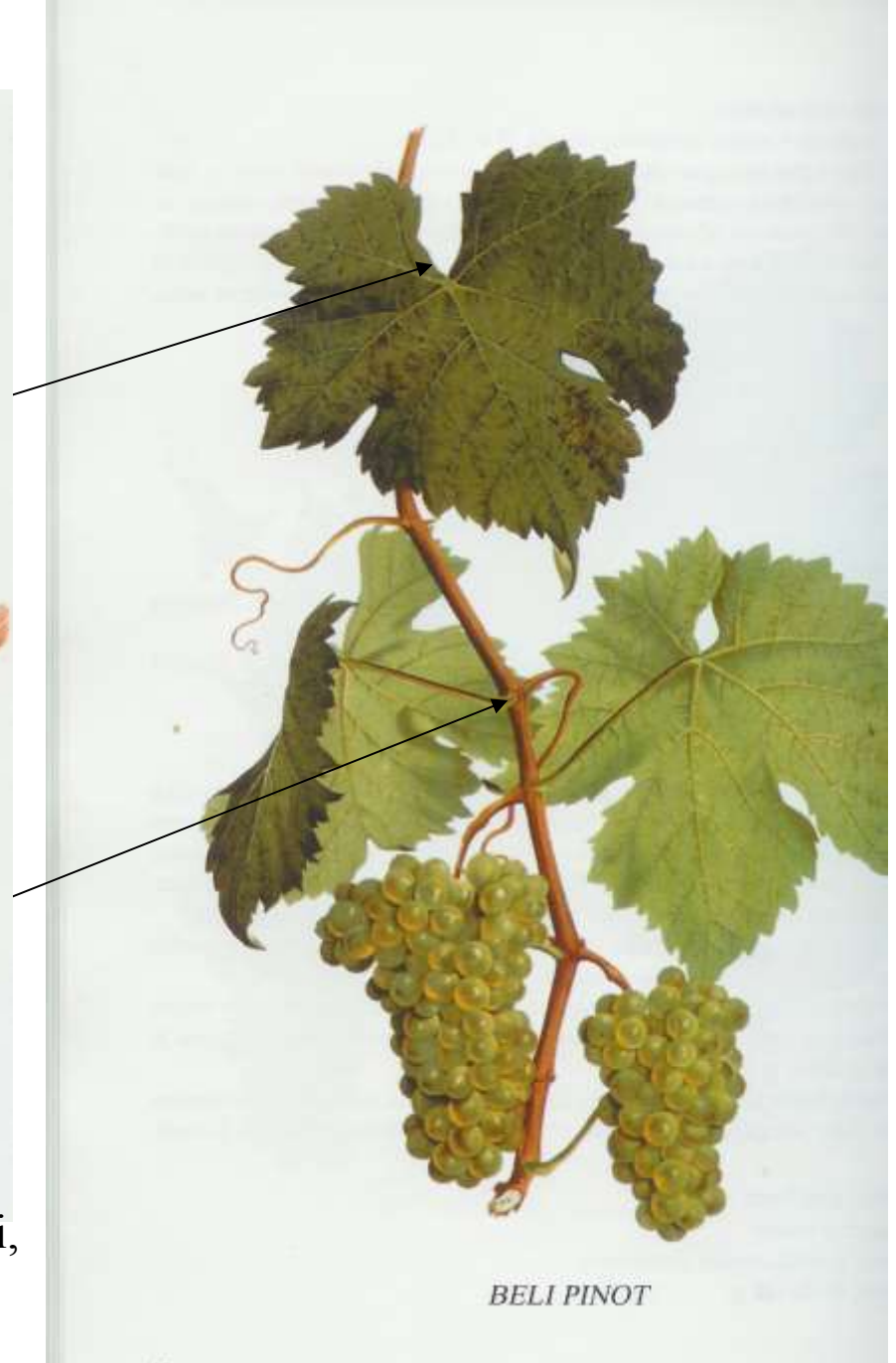
Listne žile zelene

Poreklo: Francija, zamenjave s sorto Chardonnay, do 80-tih let
prejšnjega stoletja smo imeli sorti mešani v vinogradu., nismo
ločili Beli pinot(burgundec) od sorte Chardonnay.

(= Morrillon v naših starih selekcijah imenovan različek
drugačen od takrat imenovane sorte Beli burgundec ali Klevna)

Chardonnay (v orig. Turković: Burgundac bijeli, tudi Pinot Chardonnay blanc)

BELI PINOT

Razlike med sortama

Beli pinot

- vršiček dlakav, zgornji lističi razprostrti z zelenimi peclji
- mladike zelene
- list: peceljni sinus “V” z obraslimi žilami ob robu, zelen, mehurjast;
- grozd cilindričen;
- grozdje bolj gnije;

Chardonnay

- vršiček bolj gladek, lističi žlebičasti z rdečkastimi peclji
- mladike bolj bronzaste
- list: pec. sinus “U” z neobraslo (golo) žilo na robu, svetlejši, gladek
- grozd vejnat, s krilci;
- grozd manj napada gniloba(kasneje dozoreva?)

Modri pinot

Sinonimi:

Spätburgunder blauer,
Pinot nero

Razširjenost in rajonizacija:

Ena od treh najbolj znanih rdečih sort
v svetu – pri nas?

Zakaj marsikje le dovoljena?

(izjema Haloze, Šmarsko virštajnski)

Razpoznavne značilnosti:

Tipičen list (mehurjast, “V” p. sinus
Grozd z rahlim krilcem, do 100 gr

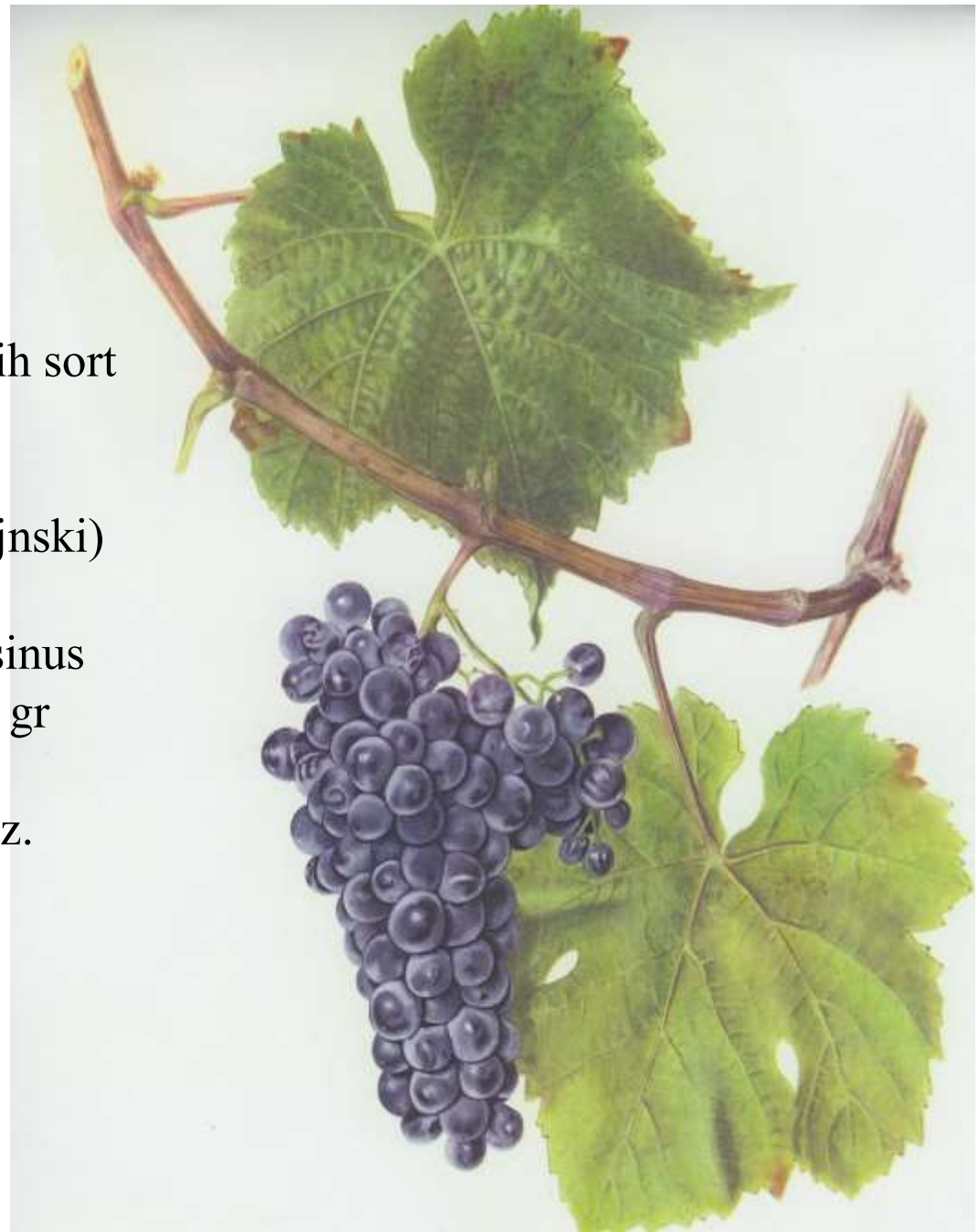
Agrobiotične značilnosti:

Srednje bujna sorta, za dolgo rez.

Zgodnja!

Vino rubinaste barve!

Tudi za bele penine!

Sivi pinot

Sinonimi:

Rulandec, Pinot gris,
Rother klevner,
mutacija M pinot;

Razširjenost in rajonizacija:

Preporod sorte, (d" le v Srednje-
slov. g., Šmarsko-viršt., Koprski)

Prepoznavnost:

Siva oblika M. pinot, enak list,
jagode vseh treh barv,

Agrobiotične lastnosti:

Srednje bujna, srednje pozna(?)
Nizek pridelek , visoki sladkorji

Dišeči traminec (rdeči), Traminec

Sinonimi: Gewürztraminer,
G. Roter- ekološki tip? terroir

Poreklo in razprostranjenost:

Tramin-Južna Tirolska, zmerna klima

Rajonizacija: Podravje: d" v prekmurskem in šmarsko-viršt.

Prepoznavnost: list majhen do srednji, širši kot daljši, spodaj pajčevinast, kratek rdeč pecelj, Grozd mali, zbit, vejnat, sedeč.

Agrobiotične lastnosti: srednje pozna, ne gnije, zelo odporna proti nizkim temp. pozimi, Sladkorji, aroma!

Šipon

Sinonimi: Furmint, moslavac
(‘*Fiore monti*’) vino Tocai

Razširjenost in rajonizacija:

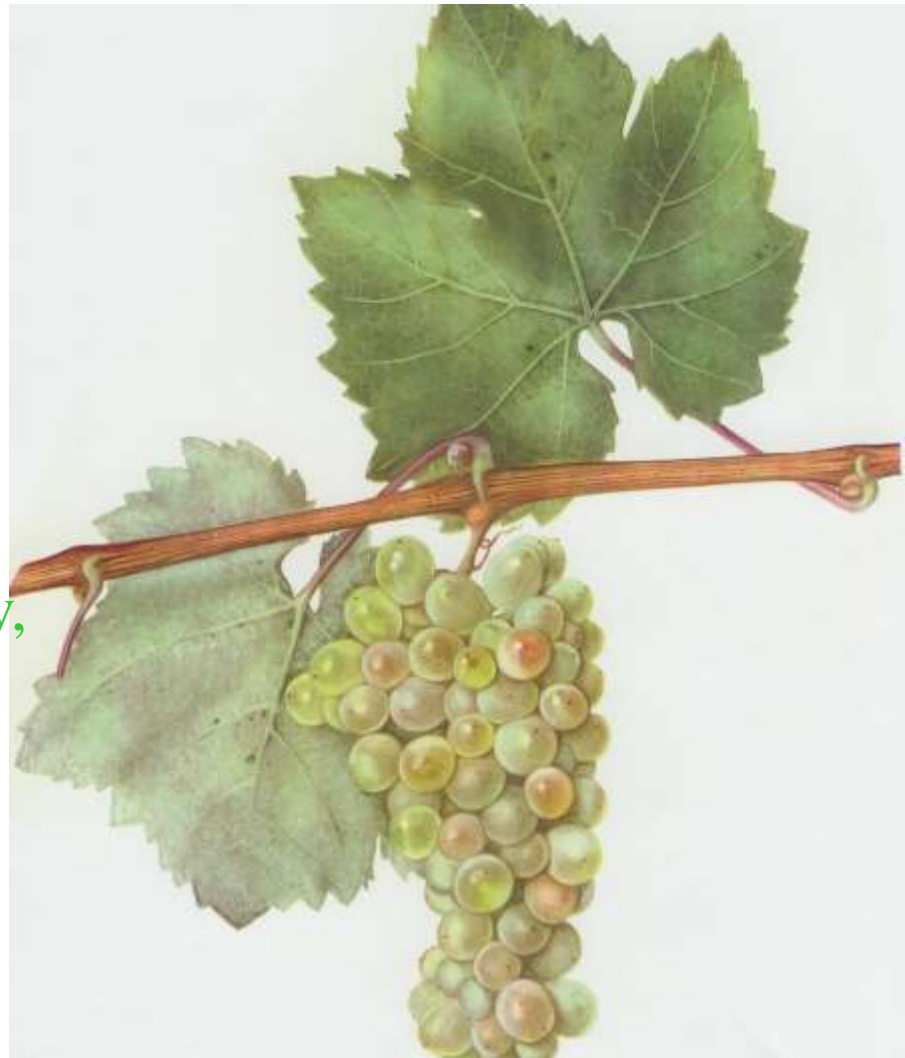
Proles pontica, Hrvaška,
Madžarska, Slovaška (del Tokaja),
Podravje

Razpoznavne lastnosti:

Velik, tridelen ali cel list, **spodaj dlakav**,
grozd večji (200gr), jagode malo
eliptične, **osip!** debela rozga

Agrobiotične lastnosti bujna sorta,
pozna, kislá, rodna

‘**fakultativno kakovostna**’

MALVAZIJA

Sinonimi : malvazija bela, Malvasia, Malvasia d' Istria bianca, Malvasie blanche

Poreklo : Spada v zahodnoevropsko skupino sort – *Proles occidentalis*

Razširjenost : v vinorodnem okolišu Vipavska dolina, Goriška Brda, Kras in Slovenska Istra je priporočena sorta.

Botanični opis :

List je srednje velik, petdelen, plitvo nazobčan, na spodnji strani gol.

Grozd je srednje velik, valjast in ima večkrat krilca, rahel grozd.

Jagoda je srednje debela, okroglasta ali elipsaste oblike s tanko kožico, rjavo “zapečena “ na soncu

Agrobiotične značilnosti :

Bujnost : zelo bujna sorta

Dozorevanje grozdja : spada med srednje pozne sorte. Teža grozda : od 120 do 200 g

Pridelek : rodi redno in obilno, če spomladi dobro odcvete

REBULA

- **Sinonimi:**
- - rumen rebula, zelena rebula, garganja, Ribolla bianca, Ribolla gialla...
- **Poreklo:** spada v **zahodnoevropsko skupino** – *Prolis occidentalis*, njena domovina je Italija, (Furlanija, Brda, Vipavska –Italija?). Pri nas jo štejemo med udomačene sorte
- **Razpoznavne lastnosti:**
List srednje velik, cel ali tri delen; grozd podolgovat, srednje velik in valjaste oblike. Jagoda je blede rumenkasta in temno pikčasta, na preseku eliptična.
- **Agrobiotične značilnosti :**
Bujnost : srednje bujna sorta
Dozorevanje grozdja : srednje pozna s.
Teža grozda : 140 do 160 g
Pridelek : rodi obilno in redno
Občutljivost za črno pegavost (*Phomopsis* v.).

